



**CUNOAȘTEREA AYURVEDICĂ A SUBSTANȚELOR NATURALE ȘI A
PROCEDURELOR CU EFECTE AFRODIZIACE (VAJIKARANA)**

**PROPRIETĂȚILE AFRODIZIACE ALE UNOR FORMULE (SAMYOGA)
REALIZATE DIN INGREDIENTE NATURALE DE EXCEPȚIE**

**ROLUL ȘI OBIECTIVELE MODALITĂȚILOR
TERAPEUTICE PRACTICE CU EFECTE
AFRODIZIACE (VAJIKARANA) IN AYURVEDA**

Folosirea înțeleaptă a remediilor naturale și a modalităților practice cu efecte afrodisiace reprezintă un subiect amplu în cadrul tradiției milenare ayurvedice. Știința substanțelor afrodisiace (*Vajikarana*) reprezintă una dintre cele 8 ramuri principale ale sistemului Ayurveda.

În cadrul lucrării *Charaka-Samhita* sunt incluse patru capitole referitoare la folosirea substanțelor, a remediilor și a procedurilor cu efecte afrodisiace (*vajikarana*). Ca și în cazul procedurilor de amplificare a potențialului longeviv (*Rasayana*) există o structurare a subiectului în patru părți, care reprezintă cele 4 subcapitole ale capitolului 2 al secțiunii *Cikitsa-Sthana*. Dată fiind particularitatea acestui subiect, vom face însă referire la acest capitol 2 sub numele generic de *Vajikarana*, întocmai ca și cum ne-am referi la o secțiune distinctă a lucrării *Charaka-Samhita*. În textul original al lucrării citate primul subcapitol este notat ca fiind primul sfert al capitolului 2, referitor la afrodisiace (*Vajikarana*). În expunerile care vor urma vom considera că acesta este primul capitol al părții referitoare la *Vajikarana*. Toate aceste precizări și referințe nu sunt necesare pentru a putea face trimerile prin care să avem la dispoziție omologările fragmentelor citate.

**Sutra-ele 1-2 (Charaka-Samhita,
Vajikarana, capitolul 1):**

Primul sfert al secțiunii referitoare la procedurile afrodisiace (*Vajikarana*) începe cu prezentarea unei serii de formule cu efecte afrodisiace, care sunt considerate a fi reprezentative în acest sens în Ayurveda.

Dintre acestea, cea care este foarte bine cunoscută este numită *samyoga-saramula*, o formulă terapeutică ce se bazează în primul rând pe folosirea rădăcinii plantei cu numele sara (*Saccharum bengalense* Retz.), care este o binecunoscută plantă afrodisiacă.

Observație

Această descriere poate fi surprinzătoare prin modul în care subiectul expunerii este abordat. Exemplul unei plante afrodisiace reprezentative dat încă de la început este menit să evidențieze caracterul eminent practic al expunerii. Asupra omologării acestei plante există și unele opinii conform cărora planta ayurvedică cu numele tradițional sara este specia *Arundo donax* L., specie care face parte din familia *Poaceae*, ca și specia *Saccharum bengalense* Retz. ce a fost citată. De la aceste plante se folosește rădăcina (*mula*).

**Comentariul
înțeleptului Chakrapani**

Pentru menținerea unei excelente stări de sănătate și pentru prevenirea bolilor, tradiția ayurvedică indică faptul că sunt întotdeauna necesare terapiile speciale din grupa *rasayana* și cele din grupa *vajikarana*, primul tip de proceduri fiind deja descris, iar cel de-al doilea tip de proceduri urmând să fie descris în cadrul acestui capitol (*Vajikarana*).

Într-o anumită măsură, această gamă de proceduri afrodisiace din Ayurveda prezintă o considerabilă serie de asemănări cu procedurile regeneratoare (*Rasayana*) din Ayurveda, atât în ceea ce privește condițiile de aplicabilitate, cadrul metodologiei practice folosite, cât și o bună parte dintre ingredientele naturale care sunt incluse, acestea fiind în marea lor majoritate ingrediente vegetale.

Însă, chiar dacă între practica *rasayana* și practica *vajikarana* există această multitudine de conexiuni și de legături date de similaritatea unor parametri de aplicabilitate, totuși, încă din prima secțiune a capitolului referitor la *Vajikarana* este descris așa-numitul obiect specific, definitoriu, al procedurilor afrodisiace.

Odată cu această definire, metodologia de tip *vajikarana* se va distinge ca fiind un tip de procedură aparte, însă în această sutra introductivă trimiterea directă la prima dintre formulele practice propriu-zise atrage atenția (citorului) asupra necesității unei finalități practice imediate sau asupra necesității preocupării punerii în practică imediată a acestor metode, într-un mod care este, într-o mare măsură, asemănător celui din capitolul anterior (*Rasayana*), mai ales în ceea ce privește faptul că atât *Rasayana*, cât și *Vajikarana* sunt metode practice naturale, care se adresează oamenilor sănătoși.

Observație

Remarcăm atât din comentariul înțeleptului *Chakrapani*, cât și din descrierea directă ce este oferită în sutra-ele 1 și 2, faptul că subiectul procedurilor de tip afrodisiac este abordat în Ayurveda cu o foarte mare naturalețe și cu un surprinzător firesc. Mai mult decât atât, chiar și prin comentariul înțeleptului *Chakrapani* ne este sugerată apartenența procedurilor de tip *vajikarana* la ceea ce în prezent numim „medicină preventivă”, aspect care poate suscita unele comentarii și dezbateri. Însă, punctul de vedere tradițional ayurvedic asupra acestor metode practice poate fi rezumat în felul următor: tot ce înseamnă *rasayana* și *vajikarana* alcătuiește un sistem de prevenție.

Acest sistem de prevenție care este alcătuit din modalitățile practice însumate ale ramurilor *Rasayana* și *Vajikarana* din Ayurveda este infailibil, extrem de confortabil și plăcut.

Iată că avem de-a face cu un cu totul alt punct de vedere asupra modului de integrare a procedurilor terapeutice naturale ayurvedice, a obiectului lor de aplicabilitate, a beneficiarilor acestor proceduri și asupra modului de folosire a ingredientelor care se impun a fi utilizate pentru a obține rezultate bune în direcțiile respective.

De asemenea, remarcăm faptul că din punct de vedere principal ramurile *Rasayana* și *Vajikarana* alcătuiesc împreună cei doi poli procedurali ai metodelor practice de prevenție din Ayurveda. Metodele de tip *rasayana* se adresează îmbunătățirii curgerii fluidului nutritiv din ființă (*rasa*) și a curgerii fluidelor în general.

Așadar, metodele practice de *rasayana* își concentrează efectul transformator benefic ce se manifestă la nivel trupeș în primul rând în jurul primului constituent (*rasa-dhatu*).

În schimb, metodele practice din cadrul secțiunii *Vajikarana* își concentrează punctul de aplicabilitate la nivel trupeș în ființa umană la nivelul ultimului constituent (*shukra-dhatu*).

Astfel, în practica preventivă din Ayurveda este acordată o atenție aparte celor doi constituenți trupești (*dhatu*) așa-zis „extremi”, care alcătuiesc seria ordonată a celor șapte țesuturi corporale (*sapta-dhatu*).

Privind din acest punct de vedere remarcăm imediat faptul că practica *rasayana* îmbunătățește, la modul general vorbind, efectele pe care le generează un potențial longeviv mărit, iar pârghiile de realizare și de punere în practică a acestei serii de efecte benefice se găsesc în buna funcționare a primului constituent (*rasa-dhatu*). Putem astfel anticipa faptul că metodele practice din seria *Vajikarana* fructifică într-un mod creator, înțelept și armonizator multiplele potențialități care rezultă din existența într-o stare armonioasă a ultimului constituent trupeș al ființei, al celui de-al șaptelea, care este *shukra-dhatu*.

Având la dispoziție această cheie fundamentală de identificare a contextului expunerii acestor două tipuri de terapii tradiționale din Ayurveda, putem să vedem în ce măsură aceste tipuri de terapii ayurvedice se disting printr-o anumită particularitate.

Dacă privim din punctul de vedere al corespondenței cu cei doi constituenți trupești (*dhatu*) așa-zis extremi și anume *rasa-dhatu* și *shukra-dhatu*, constatăm că punerea în practică în mod eficient și corect a acestor proceduri determină unele efecte specifice. În cazul practicii *rasayana* în ființă survine o punere în valoare a funcției specifice constituentului fluid al ființei (*rasa-dhatu*), în timp ce, în cazul practicii *vajikarana*, survine o punere în valoare a funcției specifice constituentului reproducător (*shukra-dhatu*), funcție care este numită în Ayurveda *garbhopati* și care se referă, în general, la manifestarea unei dispoziții creatoare benefice sau, altfel spus, pe scurt, creativitatea.

Creativitatea implică o formă de exprimare superioară, plenară, integratoare a funcției universale a creativității, care este reflectată în ființa umană la nivel individual sub forma potențialităților creatoare ale ființei umane individuale. În mod imediat și poate surprinzător ne referim astfel la o binecunoscută expresie și anume la „potențialul creator uman”, aspect care se află în strânsă legătură cu potențialul procreator sau potențialul sexual al ființei umane. În acest sens, pentru a înțelege în mod just aceste aspecte merită să trecem dincolo de orice posibil clișeu semantic restrictiv. Atunci când ne referim la potențialul procreator sexual al ființei și îi recunoaștem valențele de a fi un veritabil potențial creator, cel mai adesea mulți oameni rămân încă tributari subînțelesului cum că potențialul procreator ar fi doar un potențial reproducător, ceea ce în realitate este un punct de vedere extrem de limitat, restrâns și redus.

Este adevărat, chiar și așa, acest potențial creator înseamnă foarte mult. Privind din punctul de vedere al cunoașterii științifice moderne și al implicațiilor de natură socială care rezultă de aici, înțelegerea rolului complex pe care acesta îl are în viața ființei umane poate însemna foarte mult și poate impulsiona o întreagă știință practică. Privind la modul fundamental din punct de vedere inițiat, ocult, avem de-a face cu un potențial creator care nu trebuie neapărat să se exprime, așa cum consideră datorită ignoranței (*avidya*) o mare parte dintre oameni, doar prin forma sa reproducătoare și atât. Punctul de vedere just care urmează să fie expus mai departe, în cadrul acestui capitol, și către care înțeleptul *Chakrapani* ne sugerează să ne orientăm atenția, este acela că întreaga știință tradițională *Vajikarana* oferă ființei umane care este caracterizată de o aspirație transformatoare posibilitatea de a dispune de unele metode practice naturale prin care să pună în valoare într-un mod superior, să trezească și să amplifice multitudinea, chiar impresionant de mare, adeseori nebuluită, a potențialităților creatoare efective, care pot să rezulte din folosirea înțeleaptă a potențialului erotic-amoros al ființei umane. Aceasta este o primă direcție de definire a termenului *vajikarana*.

Observație

Privind această analogie care ne-a fost sugerată de către înțeleptul *Chakrapani* în comentariul său, descoperim faptul că atât *Rasayana*, cât și *Vajikarana* se disting ca fiind niște direcții procedurale diferite de toate celelalte direcții terapeutice care sunt incluse în secțiunea *Kaya-Cikitsa*, prin faptul că aceste două ramuri pun accentul pe valorificarea înțeleaptă a două tipuri distincte de potențialități deosebit de valoroase care există în ființă.

În cazul capitolului referitor la metodele *rasayana* am aflat ce înseamnă „potențialul longeviv” al ființei. Chiar dacă suntem poate mai familiarizați cu ceea ce înțelegem într-o anumită măsură că este potențialul procreator ori erotic-amoros, *Vajikarana* poate oferi o perspectivă profundă și complexă asupra acestui subiect.

Indiferent de obișnuița noastră de a uza sau nu de unul dintre cele două aspecte, ceea ce trebuie să reținem este faptul că practica *rasayana* pune în valoare și face să fie fructificat potențialul longeviv al ființei, în timp ce practica *vajikarana* pune în valoare și face să fie valorificat într-un mod superior potențialul erotic-amoros al ființei. Cele două potențialități reprezintă aspecte polare extreme, care alcătuiesc așa-numita structură de organizare vibratorie a trupului, care este alcătuită din cei 7 constituenți trupesti (*dhatu*). La polul bazal se află constituențul fluid (*rasa-dhatu*), iar la polul superior se află constituențul reproducător (*shukra-dhatu*). Ființa umană se bazează pe potențialul longeviv și fructifică apoi existența sa fizică prin intermediul valorificării înțelepte a potențialului procreator. Aceasta este o sinteză unificatoare deosebit de interesantă pentru perspectiva practică care va urma și care derivă astfel din comentariul introductiv al înțeleptului *Chakrapani*. Această remarcă ne oferă un punct de vedere integrator asupra celor două tipuri de terapii ayurvedice tradiționale și anume practica *rasayana* și practica *vajikarana*.

Sutra-ele 3-4 (Charaka-Samhita,

Vajikarana, capitolul 1), partea 1:

Obiectul procedurilor și modalităților practice afrodisiace (vajikarana)

O ființă umană înțeleaptă, care aspiră intens la o viață lungă și fericită, este necesar să urmărească, pe cât posibil aproape întotdeauna, să folosească într-un mod cât mai adecvat substanțele naturale benefice care au efecte afrodisiace, deoarece prin intermediul acestora ființa respectivă va putea să ajungă în scurt timp sau chiar foarte rapid la înfăptuirea celor mai importante patru obiective fundamentale ale existenței umane, și anume:

1) dharma, obiectiv care constă în realizarea menirii existențiale, a îndatoririi, a rostului existenței respectivei ființe umane;

2) artha, obiectiv ce constă în corecta integrare a respectivei ființe umane în sfera de existență materială și a mijloacelor materiale;

3) priiti, obiectiv fundamental care animă din punct de vedere sufleteș fiecare ființă vie, și anume trăirea unei stări inefabile de iubire și de integrare a existenței prin intermediul energiei subtile sublime a iubirii;

4) yasha, obiectiv care constă în atingerea unei stări superioare de veritabil succes dumnezeiesc în toate acțiunile benefice în care ființa respectivă se angrenează și care sunt în mod dumnezeiesc integrate.

Toate aceste patru aspecte reprezintă resorturile intime ale motivațiilor sufletești care însoțesc ființa umană în decursul existenței și a vieții sale în această lume fizică.

Folosirea substanțelor naturale și a procedurilor cu efect afrodisiac (vajikarana) generează în ființă fenomene tainice, adesea nebănuite, de punere în valoare a acestei potențialități tainice din ființă, care este tocmai potențialul procreator al ființei.

O ființă umană care pune în mod sistematic în practică, într-un mod corect și adecvat, procedeele de vajikarana și care folosește cu înțelepciune substanțele naturale, în principal plantele cu efecte afrodisiace, va putea să atingă în scurt timp toate aceste obiective și aceasta va fi cu puțință atât prin intermediul trezirii și manifestării acestora în universul lăuntric al acelei ființe individuale (prin ea însăși), cât și prin intermediul reflectării corespunzătoare, de la caz la caz, a tuturor acestor beneficii în universul lăuntric al celorlalți oameni cu care ființa respectivă interacționează, mai ales, și poate chiar în mod special, prin intermediul reflectării reciproce în universul lăuntric al ființei iubite, cu care ființa în cauză interacționează amoros, bazându-se pe o relație profundă de iubire, care implică explorarea profundă a celor mai înalte forme de manifestare a amorului transfigurator.

Observație

În acest context se face referire la practica angrenării amoroase care este realizată cu conțință erotic-amoroasă perfectă.

Sutra-ele 3-4 (Charaka-Samhita,

Vajikarana, capitolul 1), partea 2:

Totodată, în cazul ființelor umane care optează pentru o angrenare amoroasă ce vizează în mod precis aspectul procreativ, folosirea procedeele practice din grupa vajikarana și mai ales folosirea acelor modalități care sunt specializate în acest sens, va avea ca efect fructificarea acestor patru obiective esențiale, prin intermediul reflectării beneficiilor ce rezultă în urma realizării lor în ființele care vor deveni copiii acestor oameni ce se angrenează amoros astfel, bazându-se pe o relație plină de iubire și care astfel vor da naștere altor ființe umane în această lume.

Gama de efecte benefice care derivă din împlinirea celor patru scopuri esențiale ale existenței, prin intermediul folosirii înțelepte a procedurilor de tip vajikarana și, implicit, a substanțelor naturale cu efect afrodisiac, este imensă și nu se rezumă nicidecum doar la finalitatea procreativă, fizică, propriu-zisă.

Comentariul înțeleptului Chakrapani

În general, existența umană care se desfășoară în această lume materială după așa-numitele reguli prestabilite, care solicită ființa umană la diferite activități, predisune ființele umane, atât pe bărbați, cât și pe femei, la o anumită uzură, la o așa-zisă „consumpție” ce rezultă prin folosință și prin activitate.

Observație

Atenție, aspectele care sunt descrise ca fiind o uzură ce rezultă prin folosință nu trebuie nicidecum confundate cu situația banală în care are loc o consumpție dramatică de natură fiziologică, prin irosirea potențialului procreator ale ființei prin fenomenul descărcării.

Așadar, înțeleptul *Chakrapani* atrage atenția asupra consumpției ce rezultă prin uzură, care se petrece gradat în timp, așa cum se petrece și în cazul potențialului longeviv.

Acest tip de „uzare” a potențialului procreator face ca ființele umane să fie expuse, odată cu trecerea timpului, la așa-numita scădere a puterii virile (*virya*) sau, altfel spus, a puterii procreatoare, situație care este descrisă în Ayurveda prin termenul sanscrit *avaji*.

Observație

Se remarcă faptul că atât la începutul capitolului despre *Rasayana*, cât și la începutul capitolului despre *Vajikarana*, se atrage atenția asupra faptului că, în general, ființele umane care traversează timpul în derulare al existenței lor sunt expuse unei așa-numite „uzuri de fond”, care poate să afecteze, pe de-o parte, potențialul longeviv și, pe de altă parte, poate să afecteze potențialul erotic-amoros.

Prin urmare, motivația principală a omului pentru a practica *rasayana* sau *vajikarana* este mai ales uzura. Ființa umană poate să nu fie bolnavă, poate să nu aibă alte probleme funcționale, dar funcțiile sale de bază s-au deteriorat datorită folosinței fără regenerare.

Comentariul înțeleptului Chakrapani (continuare)

În Ayurveda, terapia afrodiziacă poartă numele *vajikarana*, tocmai pentru că are drept scop principal trezirea și redinamizarea, potențialului erotic-amoros al ființei, și chiar amplificarea acestuia, proporțional cu punerea în valoare și cu trezirea și creșterea disponibilităților superioare de folosire înțeleaptă a acestui potențial deosebit de valoros în direcția fructificării înțelepte a celor patru obiective enumerate în sutra.

Dacă ar fi să privim în mod comparativ terapiile *Rasayana* cu terapiile *Vajikarana*, pentru marea majoritate a oamenilor primele (*rasayana*) se pot dovedi la prima vedere cu mult mai de folos decât cele din a doua grupă, pentru simplul motiv că atât timp cât nu trăiești n-ai cum să le mai folosești.

Așadar, în ordonarea priorităților vitale ale unei ființe umane mai întâi trebuie să existe trezită dorința de a-și amplifica într-un mod corespunzător potențialul longeviv (*ayushya*), care trebuie să fie urmată imediat după aceea de năzuința de a folosi într-un mod creator acest timp existențial valoros, care a fost primit de om și oferit de către Dumnezeu prin intermediul succesului realizării unei terapii de tip *rasayana*, astfel încât, acest timp să poată să fie folosit într-un mod creator, înțelept și dumnezeiesc integrat. Pentru aceasta este imediat necesară orientarea către folosirea înțeleaptă a terapiilor de tip *vajikarana*.

Observație

Atunci când realizează cu succes *rasayana*, ființa umană trăiește în plus, dar nu trăiește, cum se spune, „degeaba”. Plusul existențial care îi este oferit, desigur, după merit, unei anumite ființe umane este neapărat necesar să fie și fructificat într-un mod creator, sau, cu alte cuvinte, acesta să fie suportul pentru o manifestare creatoare pe care ființa să o poată realiza într-un mod desăvârșit.

Comentariul înțeleptului Chakrapani (continuare)

Tocmai de aceea, dorința amoroasă în particular sau, mai general, dorința de a pune în valoare, de a trezi, de a amplifica și de a folosi în mod înțelept potențialul procreator al ființei umane este numită anvicchatî în textul lucrării Charaka-Samhita, adică „a urmări ceva anume” sau „cea de-a doua dorință”.

Observație

Termenul *anvicchatî*, indicat de către înțeleptul *Chakrapani*, se referă la faptul că există o succesiune și o ordine a necesităților în cazul năzuințelor și dorințelor. Dorințele umane pot fi diferite. Atunci când în universul lăuntric al unei ființe umane se manifestă cu intensitate o dorință, cu cât aceasta este mai intensă, cu atât aceasta trece pe „lista de necesități” mai în față.

Înțeleptul *Chakrapani* afirmă faptul că dorința de a amplifica și de a folosi în mod înțelept potențialul erotic-amoros este de fapt o „a doua dorință”. Au existat ființe umane care au învățat și apoi au știut să-și controleze dorințele, în sensul de a ști că una este prima și alta este a doua ca importanță esențială dar și ca efecte care survin, ori ca posibilități de a o pune în practică. Pentru ca rezultatele să decurgă într-o ordine armonioasă astfel de ființe umane și-au dezvoltat capacitatea de control asupra acestui tip de energie subtilă a dorinței. Această practică interioară reprezintă o importanță realizare interioară care face parte integrantă din practica *vajikarana*. Cu alte cuvinte, cel care se pregătește să se angreneze în direcția practicii *vajikarana* este în măsură să își însușească o viziune nouă, superioară, supramentală, asupra tuturor formelor de manifestare a energiei subtile a dorinței, care se manifestă în universul său lăuntric. Aceasta este o concluzie esențială care este indicată de către înțeleptul *Chakrapani* prin însuși faptul că acesta afirmă că dorința de tip *vajikarana* este „a doua” în clasificarea practică ce era utilizată în acele timpuri.

În ceea ce privește atitudinea față de administrarea unor plante cu efecte afrodiziace, unii oameni pot să spună: „La ce bun să mai folosesc afrodiziace pentru că am tot ce-mi trebuie!”, alții spun „Eu sunt deja fără interes!”, sau „Ce multe afrodiziace există, cine să le învețe și să le folosească pe toate!”. Din păcate, astfel de oameni nu înțeleg mai nimic din ceea ce fac, deoarece se bazează pe prejudecăți care nu mai sunt reculte prin filtrul discernământului.

Manifestările umane sunt foarte variate și acestea sunt, destul de multe dintre acestea, tributare ansamblului prejudecăților care există în ființa fiecăruia. Unul dintre prăgurile esențiale de filtrare referitoare la practicantii metodelor de tip *vajikarana* este dat chiar de gradul de deschidere al înțelegerii lor. Cu cât omul este mai constrâns de prejudecăți și de preconcepții, pe care nu le supune vreunei forme de judecată discriminatorie, capacitatea unei asemenea ființe de a avea acces la o astfel de cunoaștere superioară, inițialică, se reduce considerabil de mult, aproape tinzând către zero.